

HCS D

**Human capital and social
development.**

2024 – volume 7, issue 1

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish
jurnali.**

2024 – 7-jild, 1-son

www.hcsd.samdu.uz

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI**

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali
Journal Human capital and social development
Журнал Человеческий капитал и социальноеразвитие
Jurnali**

7-jild, 1-son (Mart) 2024.

Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.

Davriyligi: har ikki oyda

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развития”
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Junal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023 yil 30 noyabrda 342/3-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: ikromnasimov2020@gmail.com

«INSON KAPITALI VA IJTIMOIIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: f-m.f.n., dots. Xushvaqtoy Hakim Abdilhakovich

Kotib: PhD., dots., Korjavova Xurshida Abdulmalikovna

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

i.f.d., prof. Нехода Евгения Владимировна (Россия)

i.f.d., prof. Xolmo‘minov Shayzoq Raxmatovich (TDIU)

i.f.d., prof. Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich (SamISI)

i.f.d., prof. Muxammedov Murod Muxammedovich (SamISI)

i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich (SamDU)

i.f.d., prof. Safarov Baxodirxon Shaxriyovich (SamDU)

i.f.d., prof. Nasimov Dilmurod Abdulloyevich (SamDU)

i.f.n., prof. Aslanova Dilbar Xasanovna (SamISI)

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Kushatov Rustam Xaydarovich (SamDU)

i.f.n., dots. Porsayev Ganidjan Muxamedovich (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich (SamDU)

PhD, dots. Ernazarov Ortiq Eshnazarovich (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Sharifov Shuhrat Saidahmadovich (SamDU)

PhD, dots. Maxmudova Mohinur Ravshanbekovna (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

BOG'DORCHILIK TARMOG'IDA AGROKLASTERLAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

F.Norbekov¹

1. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali, Samarqand,
O'zbekiston.

OPEN ACCESS

HCSD

Correspondence

Norbekov Fazliddin

Toshkent davlat iqtisodiyot
universiteti Samarqand filiali
tayanch doktranti.

E-Mail:

norbekovfazliddin@gmail.com

+998 93 995 59 94

Received: 18 January 2024

Revised: 11 February 2024

Accepted: 19 February 2024

Published: 28 February 2024

Funding source for

publication: Samarkand
State University.

Publisher's Note: HCSD

stays neutral with regard to
jurisdictional claims in
published maps and
institutional affiliations.

Copyright: Journal Human

capital and social

development © 2 by

Samarkand State University is
licensed

[https://creativecommons.org/l](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

[icenses/by-nc/4.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Annotatsiya. Ushbu maqolada bog'dorchilik tarmog'ida ishlab chiqarilgan mahsulotlarni ko'paytirish maqsadida innovatsion usullardan, shu jumladan klaster usulidan foydalanish o'rganilgan. Kelajakda bog'dorchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish darajasini ko'paytirish maqsadida takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: bog'dorchilik, qishloq xo'jaligi, klaster, innovatsiya, agrosanoat majmuasi, ilg'or tajriba, texnologiya, tajriba, infratuzilma.

Abstract. In this article, the use of innovative methods, including the cluster method, is studied in order to increase the products produced in the horticultural sector. In order to increase the level of production of horticultural products in the future, proposals have been developed.

Key words: horticulture, agriculture, cluster, innovation, agro-industrial complex, best practice, technology, experience, infrastructure.

Аннотация. В данной статье исследуется использование инновационных методов, в том числе кластерного метода, с целью увеличения выпуска продукции в плодоовощном секторе. В целях повышения уровня производства плодоовощной продукции в будущем разработаны предложения.

Ключевые слова: садоводство, сельское хозяйство, кластер, инновации, АПК, лучшие практики, технологии, опыт, инфраструктура.

KIRISH.

O'zbekistonda bog'dorchilik klasterlari faoliyat olib boradigan agrar sohaga oid korxona va tadbirkorlar to'plamlari hisoblanadi. Bu klasterlar, qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat mahsulotlari sanoati sohasida faoliyat ko'rsatadigan korxonalar, fermalar, tadbirkorlar va ichki va tashqi xarajatlarga yordam beradigan tashkilotlar o'rtasidagi birlik va hamkorlikni kuchaytirish maqsadida tuzilgan.

Agroklasterlar o'zining mahsulotlarini ishlab chiqarish, ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish, xorijiy bozorlarga kirish imkoniyatlarini oshirish, innovatsion texnologiyalarni qo'llash, xorijiy investorlarni jalb qilish va xalqaro savdo munosabatlarni rivojlantirish yo'nalishlarida ishlab chiqilgan holda qo'llaniladi.

Agrosanoat klasterlari o'z faoliyatlarini kengaytirish va rivojlantirish uchun turli xil tadbirlar o'tkazadi. Agrosanoat klasterlar sanoat muzokaralarini tashkil etish, texnik va texnologik ko'nikmalar almashish, xorijiy tajribani olib kelish, sertifikatlash va standartlashtirish jarayonlarini o'tkazish va o'zaro savdo munosabatlari bo'yicha yirik xalqaro tadbirlarda qatnashadi.

Bundan tashqari, O'zbekiston hukumati ham klasterlarni rivojlantirish, ularning faoliyatini muvofiq tadqiqotlar va loyihalar asosida mustahkamlash maqsadida turli yo'nalishlarda qo'llab-quvvatlash va investitsiyalar ajratish bilan shug'ullib kelmoqda.

Agrosanoat klasterlari, sanoatning rivojlanishida va mamlakat iqtisodiyotining kengayishida juda katta ahamiyatga ega. Bu klasterlar orqali qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat

mahsulotlari sanoati sohasi yanada rivojlanadi va mamlakatning iqtisodiy rivojlanishiga katta qo'llanma beradi.

Intensiv bog'dorchilik klasterlari, intensiv bog'lar bilan bog'liq korxona va tadbirkorlar to'plamlarining integratsiyasini ifodalaydi. Bu klasterlar, intensiv bog'larning yirik miqdorda ishlab chiqarilgan va ularda yirik miqdorda investitsiyalar kiritilgan ko'plab korxonalar va tadbirkorlar to'plamlari bilan belgilanadi.

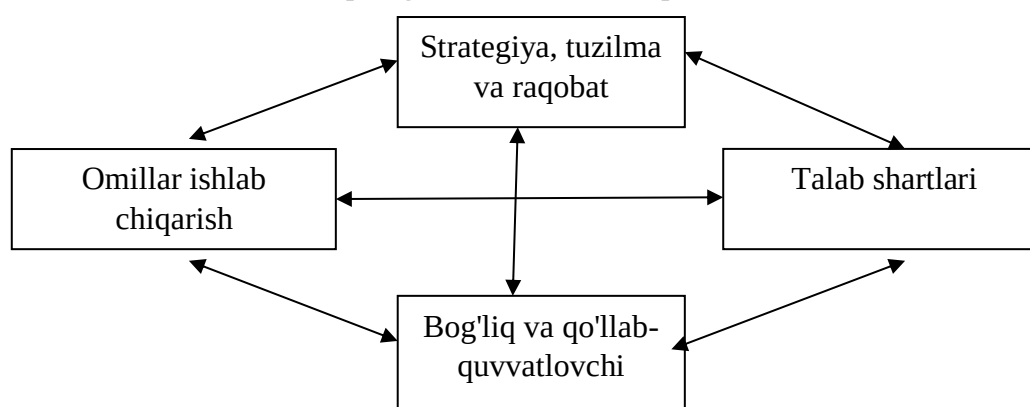
Intensiv bog'dorchilik klasterlarining asosiy maqsadi, intensiv bog'larda sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarini optimallashtirish, texnologik jarayonlarni rivojlantirish, bilim va innovatsiyalar almashish, xorijiy savdo munosabatlarni rivojlantirish va intensiv bog'lar uchun maxsus o'zaro ta'lim va malakani ta'minlashdir.

Bu klasterlar, intensiv bog'larning ko'plab ta'sislariga, masalan, fermalar, tadbirkorlar, ilmiy va ilmiy-ta'lim muassasalar, sertifikatlash va standartlashtirish markazlari kabi tashkilotlarga aloqador bo'lgan ko'pchilik tadbirkorlar va korxonalar to'plamlarini birlashtiradi.

Intensiv bog'dorchilik klasterlari, intensiv bog'larda ishlab chiqariladigan mahsulotlar va xizmatlar bilan bog'liq innovatsion yondashuvlarni yaratish, sanoatni rivojlantirishda yirik o'rin egallash va intensiv bog'larga investitsiyalarni jalb qilish, shuningdek, intensiv bog'larning xorijiy bozorlarga kirish imkoniyatlarini oshirish uchun integratsiyani takomillashtirish maqsadida faoliyat ko'rsatadi.

M.Porterning fikricha, milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshlik darajasi ko'p jihatdan klasterlarning

rivojlanish darajasi bilan belgilanadi. muhitining sifatini belgilovchi omillar M.Porter tomonidan aniqlangan biznes aniqlik uchun 1-rasmda keltirilgan.

1-rasm. Biznes muhiti sifatining asosiy omillari (manba: [3])

Klaster raqobatbardoshlikni oshirish va mintaqa rivojlanishi uchun ijobiy o'ziga xos muhit yarata oladigan tizimdir. Bunday tizim bir qator o'ziga xos belgilarga ega bo'lib, asosiylaridan biri xo'jalik yurituvchi subyektlarning geografik jihatdan yaqin joylashgani hisoblanadi. Agroklasterlar, bir nechta shaxsiy korxonalar, korxona birlashmalari, akademik institutlar, davlat tashkilotlari va boshqa tadbirkorlik tashkilotlari orasidagi o'zaro hamkorlikni o'z ichiga oladi.

Bog'dorchilik tarmog'ida klasterlar faoliyatini rivojlantirish istiqbollari va strategiyalari samaradorligi mamlakatning iqtisodiy rivojlantirishida muhim ro'l egallaydi. Raqobatbardosh mahsulot samaradorlik darajasini oshirish uchun, agroklasterlarga iqtisodiy va sanoat sohasida texnologiyalar va innovatsiyalar qo'llash juda muhimdir. Bu esa, bog'dorchilik tarmog'idagi yechimlar va yutuqlarning faoliyatini rivojlantirishga yo'l ochadi.

1-jadval

Agroklasterlar faoliyatini rivojlantirish strategiyalari

Iqtisodiy innovatsiyalarni mustahkamlash	Yangi texnologiyalar va innovatsiyalar kiritish orqali, agroklasterlarning faoliyatini rivojlantirish va muvaffaqiyatga ega bo'lish uchun iqtisodiy rivojlantirishni mustahkamlash zarurdir.
Xalqaro hamkorlikni rivojlantirish	Agroklasterlar faoliyatini rivojlantirishda xalqaro tajribani o'rganish va qo'lga kiritish muhim ahamiyatga ega. Bu esa biznesni raqobatbardosh qilish, yangiliklarni qabul qilish va faolliklarni oshirishga yordam beradi.
Xizmat sifatini oshirish	Agroklasterlar xizmat sifatini oshirish va mijozlarga ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, mijozlar bilan o'zaro munosabatlarni kuchaytirish, doimiy ravishda mijozlar bilan aloqani saqlash juda muhim.
Sarmoya ko'rsatkichlari	Agroklasterlarning faoliyatini rivojlantirishda sarmoya muhim ahamiyati bor. Sarmoya ham jamiyatga yangi

	xalqaro sarmoya va innovatsiyalar oldida o'zining qat'iy ta'minoti orqali boshlang'ich miqdoriini ta'minlash mumkin.
Sotsial va ekologik rivojlantirish	Agroklasterlar faoliyatini rivojlantirishda sotsial va ekologik rivojlantirishning o'rni katta. Sotsial yo'nalishda mavqei rivojlanuvchi faollikni rivojlantirish, ishlab chiqarish jarayonlarida ishga tushirish, ijtimoiy va ekologik o'zgarishlarga oid bo'lgan muammoni hal qilish juda muhimdir.

Bu strategiyalar va istiqbollarni qo'llab-quvvatlash orqali, agroklasterlar faoliyati rivojlanishida vaqtinchalik muammolar bilan kurashishda yordam berishi mumkin.

Agrosanoat klasterlarida bog'dorchilik, qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat mahsulotlari sanoati sohasidagi klasterlar uchun kritikal muhimlikka ega bo'lgan muammo. Bog'dorchilik, klasterlar ichidagi bog'liqlik va mazmunli tadbirlar yordamida sanoatning rivojlanishini ta'minlashda katta ahamiyatga ega.

Bog'dorchilik klasterlarida bog'liqlik asosiy sabablaridan biri, bir nechta bog'liq sohalar va korxonalar orasidagi sinergetik o'zaro amaliy aloqalar. Misol uchun, bir klasterda biror bir xil mahsulotni ishlab chiqarish bilan bog'liq bo'lgan mazkur soha bo'lishi mumkin. Bu bog'liqlik, resurslar, bilim va innovatsiyalar, mahsulotlar va xizmatlar almashishini kuchaytiradi.

Bog'dorchilik klasterlarining rivojlantirishida bog'liqlikning bir qismini ham, innovatsion yondashuvlar va yangi texnologiyalar o'z ichiga oladi. Bu innovatsion yondashuvlar, qishloq xo'jaligida avtomatlashtirishni, malakani oshirishni va sanoatning energiya samaradorligini oshirishni qo'llab-quvvatlaydi.

Boshqa bir muhim ko'rsatkich, bog'liqlik orqali klasterlar o'rtasida

o'zaro ta'sirni rivojlantirish imkoniyatlaridir. Bu ta'sir, xorijiy bozorlarga kirish, eksport va importni oshirish, xalqaro savdo munosabatlari va sanoatni rivojlantirishdagi boshqa asosiy yo'nalishlar orqali ifodalaydi.

Bog'dorchilik, klasterlar o'rtasidagi innovatsion hamkorlik, xalqaro savdo munosabatlari va o'zaro foydali iqtisodiy aloqalarni rivojlantirish uchun juda muhimdir. Bu esa, klasterlarning o'zlarini rivojlantirish va sanoatning rivojlanishini ta'minlash uchun strategik qadam bo'lib chiqadi.

Intensiv bog'dorchilik klasterlari, intensiv mahsulot oshirish usullarini qo'llaydigan va yuqori darajadagi texnologiyalardan foydalangan holda intensiv bog'dorchilikni rivojlantirishga qaratilgan klasterlardir. Bu klasterlar, yuqori miqdordagi bog'liqlik va integratsiya bilan belgilangan va o'rtacha miqdordagi kompaniyalar, institutlar, universitetlar va boshqa tadbirkorlik strukturalarining qatnashishini o'z ichiga oladi.

Intensiv bog'dorchilik klasterlarining belgilangan xususiyatlari quyidagilardan iborat bo'lishi mumkin:

1. Yuqori texnologiyalar: Klasterda faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar yuqori darajadagi texnologiyalardan foydalanish orqali mahsulotlarini oshirishni va sanoat

jarayonlarini optimallashtirishni maqsad qiladi.

2. Innovatsion yondashuvlar: Intensiv bog'dorchilik klasterlari innovatsion yondashuvlar va yangi texnologiyalarni qo'llab-quvvatlaydi, bu esa sanoat jarayonlarini yaxshilaydi va mahsulotlarining sifatini oshiradi.

3. Resurslar va bilim: Klasterlar resurslar, kuchlar va bilimni almashish orqali sanoatning rivojlanishiga yordam beradi. Universitetlar, institutlar va korxonalar o'rtasidagi integratsiya bu rivojlanishni kuchaytiradi.

4. Xalqaro hamkorlik: Intensiv bog'dorchilik klasterlari xalqaro savdo munosabatlari va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish yoki mahsulotlarni eksport qilish yoli bilan bog'liq hamkorlik tuzishda muhim rol o'ynaydi.

5. Oliy sifat va standartlar: Klasterlar sanoat mahsulotlarini yuqori

sifat va standartlarga mos ravishda ishlab chiqarishda katta e'tibor qaratadi.

Intensiv bog'dorchilik klasterlari, sanoatning sifatini oshirish, innovatsiyalarni taqdim etish va mamlakat iqtisodiyotining yanada rivojlanishiga qaratilgan bo'lgan sanoat strukturasi hisoblanadi. Bu klasterlar yuqori miqdordagi investitsiyalarni jalb qilish va sanoat sektoridagi islohotlarni kuchaytirishda o'z maqsadlarini amalga oshirishadi.

Xulosa o'rnida shuni qo'shimcha qilishimiz mumkinki, muvaffaqiyatli innovatsion klaster bogdorchilik tarmoqlarini tarkibiy qayta qurishga ham kuchli ta'sir ko'rsatadi va iqtisodiyotning turdosh yuqori texnologiyali tarmoqlarining boshqa klasterlarini rivojlantirishga turtki beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Altieri, M. A., & Nicholls, C. I. (2020). Agroecology and the Reconstruction of a Post-COVID-19 Agriculture. *Journal of Peasant Studies*, 47(5),
2. Godfray, H. C. J., Beddington, J. R., Crute, I. R., Haddad, L., Lawrence, D., Muir, J. F., ... & Toulmin, C. (2010). Food Security: The Challenge of Feeding 9 Billion People. *Science*, 327(5967), 812-818.
3. Kell, D. B., Wurtzel, E. T., & Khachik, F. (2017). Carotenoids: A Striking Palette Displayed by Stealth Producers. *Trends in Plant Science*, 22(3), 306-309.
4. Kumar, P., Kumar, S., Rana, V., & Mendiratta, N. (2020). Vertical Farming: A Boon to Agricultural Sustainability. *Environmental Sustainability*, 3(3),
5. Qaim, M. (2019). Gene-Edited Crops: The Opportunities and Challenges Ahead. *GM Crops & Food*, 10(4), 219-221.
6. Rockström, J., Williams, J., Daily, G., Noble, A., Matthews, N., Gordon, L., ... & DeClerck, F. (2017). Sustainable intensification of agriculture for human prosperity and global sustainability. *Ambio*, 46(1), 4-17.
7. Sachs, J. D., Remans, R., Smukler, S. M., Winowiecki, L., Andelman, S. J., Cassman, K. G., ... & DeFries, R. S. (2010). Monitoring the World's Agriculture. *Nature*, 466(7306), 558-560.

CONTENTS

1	MAMLAKATIMIZDA RAQAMLI BANKLAR FAOLIYATI TAKOMILASHTIRISH YO'LLARI	
	S.B.Boboqulov, M.B.Boymurotova	4-11
2	АГРОХИЗМАТ- РАҚАМЛАШТИРИШ, МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ ВА ДИВЕРСИФИКАЦИЯЛАШ	
	К.Ж.Мирзаев	12-19
3	HUDUDİY TURIZM SALOHİYATINI BOSHQARISHNING VOSITALARI	
	Sh.A.Xolbayev	20-26
4	ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ И ИНВЕСТИЦИОННОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И ГЕРМАНИЕЙ	
	С.Ш.Маматкулова	27-32
5	INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH: NAZARIYA VA AMALIYOT	
	D.M.Malikova, I.Sh.Burxonov	33-39
6	ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТДА ТУРИЗМ СОҲАСИНИ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШНИ ТАЪМИНЛАШ ИСТИҚБОЛЛАРИНИ ПРОГНОЗЛАШНИНГ ЭКОНОМЕТРИК МОДЕЛАРИ	
	Камолиддин Шодиев, Фарходов Азизжон	40-51
7	TO'SIQSIZ TURIZMNI STRATEGIK RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	
	S.B.Sharipov	52-56
8	O'ZBEKISTONDA EKOTURIZMNI RIVOJLANTIRISH XUSUSIYATLARI	
	A.P.Xolmatova	57-63
9	SAMARQAND VILOYATI SANOAT KORXONALARINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	
	J.K.Boymurodov	64-73
10	MAROSIM XIZMATLARI SOHASIDAGI IJTIMOY AHAMIYATI VA NAZARIY JIHATLAR	
	X.T.Meyliyev	74-80
11	SAVDO KORXONALARIDA ISHCHI-XODIMLARNI MODDIY RAG'BATLANTIRISH TIZIMI ORQALI MEHNATNI BAHOLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	
	N.Z.Ibragimova	81-88
12	TO'GRIDAN-TO'G'RI XORIYIY INVESTITSİYALAR BILAN INFLATSIYA DARAJASI VA AHOLI O'SISHI YOKI KAMAYISHI O'RTASIDAGI MUNOSABATILARNI EKONOMETRIK MODELLAR BILAN TAHLIL QILISH	
	A.J.Saydullayev	89-102
13	O'ZBEKISTONDA DAVLAT XIZMATLARI KO'RSATISH MILLIY TIZIMINI SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	
	H.Hasanov	103-111
14	JAHONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'SISHI VA GLOBAL INTEGRATSIYA SHAROITIDA, O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORI ORQALI INVESTITSİYALARNI JALB QILISH SAMARADORLIGI	

	N.D.Khusanov	112-118
15	МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНИШИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР	
	Л.Ш.Кулдошев	119-127
16	XIZMAT KO'RSATISH KORXONADA XODIMLAR MEHNATINI RAG'BATLANTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY MOHIYATI	
	Sh.Xayrullayev	128-138
17	KICHIK TADBIRKORLIK KORXONALARIDA RISKLARNI BAHOLASH USLUBIYATI	
	Б.М.Турсунов	139-153
18	ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИДА ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРИШ ОМИЛЛАРИ	
	А.Б.Фарходов, Д.Б.Фарходова	154-165
19	САМАРҚАНД ВИЛОЯТИДА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ	
	Ш.С.Шарифов, Э.Т.Хамдамов	166-172
20	МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНИШИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР	
	Н.У.Султанова	173-181
21	KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI TADQIQ QILISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	
	H.R.Rustamova	182-188
22	INNOVATSION FAOLIYATINI RAG'BATLANTIRISH TIZIMI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	
	Sh.B.Bahodirov	189-194
23	BOG'DORCHILIK TARMOG'IDA AGROKLASTERLAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	
	F.Norbekov	195-199
24	PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF NATURAL TOURISM IN OUR COUNTRY	
	M.M.Rabbimov, J.B.Haydarov	200-205
25	ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОРҚАЛИ ОИЛА ФАРОВОНЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ИНСОН КАПИТАЛИДАН ФОЙДАЛАНИШ МАСАЛАСИ	
	Б.Р.Рахматуллаев	206-214